

FIȘA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studii

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Calificarea	Filosofie

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Epistemologie socială						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Modul de evaluare	C	2.7 Tipul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (numărul de ore pe semestru acordat procesului educațional)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografe și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					10
Examinari					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore de studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Credite	5				

4. Precondiții (dacă sunt)

4.1 Din planul de învățământ	• -
4.2 Competențe	• -

5. Condiții (dacă sunt)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	• Frecvență obligatorie la 70% a cursurilor.
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	• Prezență și participare obligatorie. Activitățile absente se vor recupera pe baza unui plan individual până la începutul sesiunii.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Capacitatea de a stabili corelații între cercetarea fenomenelor cunoașterii sociale și problemele filosofice studiate. Capacitatea de transmitere, de combinare și de aplicare a cunoașterii sociale dobândite. Competențe de cercetare, de analiză și de interpretare a cunoașterii sociale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Problematizarea într-o viziune interdisciplinară, prin corelarea perspectivelor filosofice și sociologice a problematicii cunoașterii sociale, a cunoștințelor și a științei în contextul concepțiilor asupra societății și culturii bazate pe cunoaștere.
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea sistemului conceptual și a limbajului specific aplicării viziunii filosofiei și sociologiei cunoașterii în analiza și interpretarea fenomenelor și proceselor cunoașterii sociale în condițiile societății bazate pe cunoaștere.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode didactice	Mențiuni
Filosofia și sociologia cunoașterii	predare, problematizare	
Cunoaștere și cunoștință	predare, problematizare	
Cunoaștere personală și cunoaștere socială	predare, problematizare	
Arheologia cunoașterii	predare, problematizare	
Cunoașterea modernă și postmodernă	predare, problematizare	
Viziuni și concepții despre lume	predare, problematizare	
Ideologii și utopii	predare, problematizare	
Cunoașterea generațională	predare, problematizare	
Povestiri, istorisiri, narațiuni	predare, problematizare	
Știința ca cunoaștere socială	predare, problematizare	
Hermeneutica științelor	predare, problematizare	
Sisteme de acumulare și comunicare ale cunoașterii	predare, problematizare	
Procesele învățării	predare, problematizare	
Societate și cultură bazată pe cunoaștere	predare, problematizare	
Bibliografie		
Foucault, Michel: A szavak és a dolgok. A társadalomtudományok archeológiája. Osiris, Budapest, 2000. 35–64; 65–98; 99–147; 267–281; 384–433.		
Foucault, Michel: A tudás archeológiája. Atlantisz, Budapest, 2001. 29–100; 173–226; 227–252.		
Geertz, Clifford: Az értelmesség hatalma. Osiris Kiadó, Budapest, 2001. 7–25; 72–118; 246–270		
Goody, Jack–Watt Ian: Az írásbeliség következményei. In: Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Nyíri Kristóf, Szécsi Gábor szerk. Áron Kiadó, Budapest, 1998. 111–128.		
Habermas, Jürgen: Az értelemmegértés problémája az empirikus-analitikus cselekvéstudományokban. In: A társadalomtudományok logikája. Atlantisz, 1994. 207–242.		
Habermas, Jürgen: Technika és tudomány mint „ideológia”; A modernség: befejezetlen program; Vissza a metafizikához? 11–58; 259–282; 349–386.		
Heelan, Patrick A.: A természettudományoknak van hermeneutikája: válasz Márkusnak. In: Hermeneutika és a természettudományok. Scwendtner Tibor, stb. szerk. Áron Kiadó, Budapest, 2001. 449–461.		

Heim, Michael: Az elme klasszikus modellje és a könyv; Heidegger és McLuhan: A számítógép mint komponens. In: Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Nyíri Kristóf, Szécsi Gábor szerk. Áron K, Bp. 1998. 231–244; 269–286.

Karácsony András: *Bevezetés a tudásszociológiába*. Osiris-Századvég, Budapest, 1995. 20–32; 33–56; 97–103; 104–118; 137–170; 221–231.

Koselleck, Reinhart: Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája. Atlantisz, Budapest, 2003. 121–146; 147–162; 163–178

Kuhn Thomas S.: A tudományos forradalmak szerkezete. Gondolat, Budapest, 1984.

Kuhn, Thomas S.: Mik is azok a tudományos forradalmak? In: Tudományfilozófia. Laki János szerk. Osiris Kiadó, Budapest, 1998. 137–152.

Luhmann, Niklas: Igazság és ideológia. In: Látom azt, amit te nem látsz. Osiris, Bp. 1999. 7–31.

Liotard, Jean-Francois: Condiția postmodernă. Raport asupra cunoașterii. Editura Babel, București, 1993. 30–40; 41–47; 48–82; 83–91; 92–100.

Mannheim Károly: Ideológia és utópia. Atlantisz, Budapest, 1996. 69–128; 221–294.

Mannheim Károly: Tudásszociológiai tanulmányok. Osiris Kiadó, Budapest, 2000. 299–344.

Márkus György: A kultúra társadalma: a kulturális modernitás konstitúciója; Tudományképünk változásai; Miért nincs hermeneutikája a természettudományoknak? In: Kultúra és modernitás. T-Twins Kiadó, 1992. 67–92; 191–274; 275–347.

McLuhan, Marshall: The Gutenberg Galaxy. The Making of Typographic Man. University of Toronto Press, 1962; Galaxia Gutenberg. Omul și era tiparului. Editura Politică, București, 1975.

McLuhan, Marshall: The Medium is the Massage. An Inventory of Effects. Bantam Books/Random House, 1967; Gingko Press, 2000.

Nyíri Kristóf: Nyelv és hagyomány. In: A hagyomány filozófiája. T-Twins Kiadó, 1994. 13–64.

Ong, Walter J.: A szöveg mint interpretáció; Nyomtatás, tér és lezárás. In: Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Nyíri Kristóf, Szécsi Gábor szerk. Áron Kiadó, Budapest, 1998. 143–166; 245–268.

Polányi Mihály: Személyes tudás I-II. Atlantisz, Bp. 1994. I. 19–42; 95–124; II. 13–45; 93–138.

Popper, Karl R.: Igazság, racionalitás és a tudományos tudás gyarapodása. In: Tudományfilozófia. Laki János szerk. Osiris Kiadó, Budapest, 1998. 107–120.

Ricoeur, Paul: Hermeneutica și critica ideologiilor; Ideologia și utopia: două expresii ale imaginarului social. In: Eseuri de hermeneutică. Humanitas, 1995. 231–273; 274–286.

Ropolyi László: Az internet természete. Internetfilozófiai értekezés. Typotex, Budapest, 2006.

Tengelyi László: Élettörténet és sorsesemény. Atlantisz, Budapest, 1998. 13–48.

Veress Károly: *A nyelv teremtő erejéről*. Erdélyi Múzeum-Egyesület – Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2015. 43–74.

Veress Károly: *A kommunikáció közegében*. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság – Kolozsvár, 2017. 15–42; 43–60; 117–140; 141–178.

Weber, Max: *A tudomány mint hivatás*. In: Tanulmányok. Osiris, Budapest, 1998. 127–155.

8.2 Seminar	Metode didactice	Mențiuni
Bloor: <i>A tudásszociológia erős programja</i> . 427–446.	referat, dezbatere	
Ryle: „Tudni hogyan” és „tudni, hogy mi”. 31–86.	referat, dezbatere	
Polányi: <i>A szubjektív, a személyes és az univerzális; Az elkötelezettség szerkezete; Az elkötelezettség egzisztenciális vonatkozásai</i> . 94–99; 108–121; 124–128.	referat, dezbatere	
Goody: <i>Nyelv és írás</i> . 189–224	referat, dezbatere	
Popper: <i>Három nézet az emberi tudásról</i> . 499–522.	referat, dezbatere	
Mannheim: <i>Adalékok a világnézet-értelmezés elméletéhez</i> . 7–66.	referat, dezbatere	
Geertz: <i>Az ideológia mint kulturális rendszer</i> . 26–71.	referat, dezbatere	
Mannheim: <i>A nemzedékek problémája</i> . 201–254.	referat, dezbatere	
Koselleck: <i>Történelem, történetek és formális időstruktúrák</i> . 25–35.	referat, dezbatere	
Feyerabend: <i>A tudomány egy szabad társadalomban</i> . 153–169.	referat, dezbatere	
Kisiel: <i>A természettudományos felfedezés</i>	referat, dezbatere	
Prezentarea și dezbaterea lucrărilor de seminar	susținere, dezbatere	
Prezentarea și dezbaterea lucrărilor de seminar	susținere, dezbatere	
Prezentarea și dezbaterea lucrărilor de seminar	susținere, dezbatere	

Bibliografie

- Bloor, David: *A tudásszociológia erős programja*. In: *Tudományfilozófia*. Forrai Gábor–Szegedi Péter szerk. Áron Kiadó, Budapest, 1999. 427–446.
- Feyerabend, Paul: *A tudomány egy szabad társadalomban*. In: *Tudományfilozófia*. Laki János szerk. Osiris Kiadó, Budapest, 1998. 153–169.
- Geertz, Clifford: *Az ideológia mint kulturális rendszer*. *Az értelmezés hatalma*. Osiris Kiadó, Budapest, 2001. 26–71.
- Goody, Jack: *Nyelv és írás*. In: *Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig*. Nyíri Kristóf, Szécsi Gábor szerk. Áron Kiadó, Budapest, 1998. 189–224.
- Kisiel, Theodore J.: *A természettudományos felfedezés hermeneutikája*. In: *Hermeneutika és a természettudományok*. Scwendtner Tibor, stb. szerk. Áron Kiadó, Budapest, 2001. 91–122.
- Koselleck, Reinhart: *Történelem, történetek és formális időstruktúrák*. In: *Narratívák 4. A történelem poétikája*. Budapest, Kijarat Kiadó, 2000. 25–35.
- Mannheim Károly: *Adalékok a világnézet-értelmezés elméletéhez; A nemzedékek problémája*. In: *Tudásszociológiai tanulmányok*. Osiris Kiadó, Budapest, 2000. 7–66; 201–254.
- Polányi Mihály: *A szubjektív, a személyes és az univerzális; Az elkötelezettség szerkezete; Az elkötelezettség egzisztenciális vonatkozásai*. In: *Személyes tudás II*. Atlantisz, Budapest, 1994. 94–99; 108–121; 124–128.
- Popper, Karl R.: *Három nézet az emberi tudásról*. In: *Tudományfilozófia*. Forrai Gábor–Szegedi Péter szerk. Áron Kiadó, Budapest, 1999. 499–522.
- Ropolyi László: *Az internet természete. Internetfilozófiai értekezés*. Typotex, Budapest, 2006.
- Ryle, Gilbert: *„Tudni hogyan” és „tudni, hogy mi”*. In: *A szellem fogalma*. Gondolat, Budapest, 1974. 31–86.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Formarea deprinderilor necesare aplicării viziunii filosofiei și sociologiei cunoașterii în analiza și interpretarea fenomenelor și proceselor cunoașterii sociale în condițiile societății bazate pe cunoaștere;
- Identificarea, tratarea deficiențelor legate de cunoașterea socială.

10. Evaluare

Tipul activității	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Proportția în nota finală
10.4 Curs	Înșușirea, utilizarea și aplicarea cunoștințelor predate.	Verificare pe parcursul semestrului; colocviu.	40 %
	Înșușirea și utilizarea sistemului conceptual și a limbajului cunoașterii sociale.	Verificare pe parcursul semestrului; colocviu.	20 %
10.5 Seminar	Cunoașterea conținutului textelor studiate.	Colocviu.	10 %
	Participare activă la dezbateri.	Verificare pe parcursul semestrului.	10 %
	Tehnici de redactare și de susținere a lucrărilor științifice.	Evaluarea redactării și susținerii lucrării de seminar.	20 %
10.6 Cerințe minime ale performanței			
<ul style="list-style-type: none"> • Frecvență în 70% la cursuri, în 100% la seminarii; • Prezentarea a cel puțin unui text la seminarii pe parcursul semestrului; elaborarea lucrării de seminar; • Participare activă și permanentă la analize, interpretări și dezbateri în marginea textelor și lucrărilor de seminar.			

Data completării
23. 03. 2020.

Responsabil pentru curs
Prof. dr. Veress Carol

Responsabil pentru seminar
Prof. univ. dr. Veress Carol

Ueculuș

Ueculuș

Data aprobării la nivel de departament
30. 03. 2020.

Director de departament
Conf. dr. Demeter Márton Attila

Demeter Attila